

ECZACIBAŞI HOLDİNG ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU KARARI

Karar No : 2026/15
Karar Tarihi : 23/09/2026

Aşağıda imzası bulunan Yönetim Kurulu üyelerinin katılımı ile bugün gerçekleştirilen Yönetim Kurulu toplantısında;

Kuruluşumuzca önceden kabul edilerek uygulamaya alınan İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası'nda, iş sağlığı ve güvenliğinin tüm iş süreçlerine stratejik entegrasyonunu güçlendirmek, sıfır zarar ve görünür liderlik yaklaşımını kurumsallaştırmak ve güncel uluslararası standartlarla uyumlu hâle getirmek amaçlarıyla yapılan değişiklik önerileri değerlendirilerek eski politikanın iptaline, onun yerine geçmek üzere Ek-1'de yer alan İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası'nın kabulüne ve uygulamaya alınmasına mevcudun oybirliği ile karar verilmiştir.

EK-1: İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası (Rev.03)

F. Bülent Eczacıbaşı
Başkan

R. Faruk Eczacıbaşı
Başkan Yardımcısı

Osman Erdal Karamercan
Üye

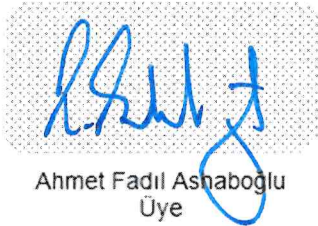
Esra Eczacıbaşı Coşkun
Üye

Nejat Emre Eczacıbaşı
Üye

Murat Eczacıbaşı
Üye

Ahmet Fadıl Ashaboglu
Üye

Emre Derman
Üye

Tolga Tuğlular
Üye

ECZACIBAŞI TOPLULUĞU
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ POLİTİKASI

Hazırlayanlar	Eczacıbaşı Topluluğu İK Grup Başkanlığı, Eczacıbaşı Topluluğu İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Komitesi
Onaylayan	Eczacıbaşı Holding A.Ş. Yönetim Kurulu
Revizyon No	3
Revizyonun Onay Tarihi	23.09.2026
Onay Tarihi	29.11.2021

1. AMAÇ VE KAPSAM

- 1.1** İşbu Politika'nın amacı, Topluluk'un merkezleri, fabrikaları, üretim tesisleri, depoları, lojistik alanları, bakım-onarım sahaları, laboratuvarları, idari birimleri ve diğer tüm işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin ("İSG") sağlanması, sürdürülmesi ve sürekli iyileştirilmesine ilişkin temel ilke, taahhüt ve kurumsal yaklaşımın belirlenmesidir.
- 1.2** Eczacıbaşı Topluluğu İSG'nin bir sorumluluk olduğu inancıyla, Mevzuat'ın ve ilgili yönetim sistemi standartlarının gerekliliklerini temel alarak çalışanlar, tedarikçiler, yükleniciler, müşteriler, stajyerler ve ziyaretçiler de dâhil olmak üzere ilgili tüm tarafların katılımıyla yasal ve toplumsal sorumluluklarını yerine getirmek ve iş kazaları, ramak kala olaylar, meslek hastalıkları ve işle bağlantılı sağlık risklerini önlemeyi; güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir çalışma ortamı oluşturmayı amaçlamaktadır.

2. TANIMLAR ve KISALTMALAR

Bu Politika'daki;

TANIMLAR ve KISALTMALAR	TANIM
Eczacıbaşı Topluluğu/ Topluluk	Eczacıbaşı Holding A.Ş. ve Eczacıbaşı Holding A.Ş.'nin doğrudan veya dolaylı olarak kontrol ettiği bağlı şirketlerin tamamını,
Kuruluş	Eczacıbaşı Topluluğu bünyesinde faaliyet gösteren tüzel yapıları farklı olsa da Topluluğa bağlı ve raporlayan her bir tüzel kişiliği,
İSG Komitesi	Kuruluşların İSG müdürlerinin ve Holding İş Yeri Hekiminin daimî üyesi olduğu, Holding İSG uzmanının sekreteryasını düzenlediği, Kuruluş İSG müdürleri arasından seçilerek dönemsel başkanlığının yapıldığı ve Eczacıbaşı Topluluğu İK Grup Başkanı'na bağlı, Topluluk İSG konularının değerlendirildiği, geliştirildiği ve raporlandığı çalışma komitesini,

Politika veya İSG Politikası	İSG konusunda Eczacıbaşı Topluluğu'nun İSG kültürünün oluşturulması, yaygınlaştırılması, genel ilke, kural ve taahhütlerin düzenlenmesi amacıyla hazırlanmış olan işbu Politika'yı,
ESG Komitesi	Eczacıbaşı Holding Yönetim Kurulu'na bağlı bir alt komite olarak faaliyetlerini sürdüren ve amacı, Topluluğun Environmental, Social, Governance ("ESG") (Çevresel, Sosyal, Yönetişim-ÇSY) politika ve uygulamalarının etkin şekilde yürütülmesini sağlamak ve Eczacıbaşı Topluluğu'nun uzun vadeli ESG stratejisini desteklemek olan komiteyi,
Hiyerarşik Kontrol Önlemleri	Öncelik sıralamasının 1) Kaynağında Ortadan Kaldırma 2) İkame (daha az tehlikeli ile değiştirme) 3) Mühendislik Kontrolleri 4) İdari Önlemler ve 5) Kişisel Koruyucu Donanım olan ve çalışanları tehlikelerden korumak ve riskleri kabul edilebilir seviyelere indirmek için uygulanan, en etkiliden en aza doğru sıralanmış stratejiyi,
Değişim Yönetimi	Geniş ölçekte; teknolojik, yapısal, operasyonel veya kültürel değişiklikler sırasında çalışanların değişime olan direncini en aza indirmek ve yeni sistemin sorunsuz benimsenmesini sağlamak, dar ölçekte ise rutin bir operasyonda tanımlı risk ve ona göre oluşturulmuş talimatlara aykırı; sıra dışı, güvenlik sistemini devre dışı veya kısıtlı hale getiren başka etken durumların devreye girmesiyle, operasyona devam etmeden önce ek risklerin belirlenmesi ve gerekli ek tedbirleri devreye alarak devam etme ya da durma stratejisini,
KPI	Key Performance Indicator - Kuruluş ve çalışanların yıllık performanslarının ölçüldüğü kriterleri
Mevzuat	Yürürlükte olan ilgili yasa, mevzuat, yönetmelikler vb.

ifade eder.

3. TEMEL İLKE VE TAAHHÜTLER

3.1. Topluluk;

- İSG'yi tüm iş süreçlerinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul eder;
- Mevzuata uymayı asgari yükümlülük olarak görür; faaliyetlerinin niteliği, kullanılan teknoloji, üretim süreçleri ve çalışma koşulları çerçevesinde daha yüksek koruma düzeyini hedefler;
- Risklerden kaçınmayı, kaçınılması mümkün olmayan riskleri analiz etmeyi, risklerle kaynağında mücadele etmeyi ve tehlikeli olanı mümkün olduğu ölçüde tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmeyi esas alır;
- Toplu korunma tedbirlerine kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik verir;
- İSG tedbirlerinin uygulanması için gerekli organizasyonu kurmayı, yeterli insan kaynağı, zaman, ekipman, altyapı ve mali kaynağı sağlamayı taahhüt eder.

3.2. Gerek madde 3.1'de yer alan amaçlar gerekse Eczacıbaşı Topluluğu olarak, sürdürülebilir başarının ancak insan odaklı bir güvenlik ekosistemiyle mümkün olduğuna inancı ile aşağıdaki ilkeleri taahhüt etmekteyiz.

- Sıfır Zarar İlkesi:** Güvenliği temel bir insan hakkı olarak kabul eder; "insana sıfır zarar" etik ilkemizi tüm operasyonlarımızın merkezinde tutarız.

- **Stratejik Entegrasyon:** İSG'yi sadece bir kural seti değil, temel bir iş önceliği olarak görür; her türlü iş kararına ve operasyonel süreçlerimize tam entegre ederiz.
- **Görünür Liderlik:** Liderlerimiz İSG'yi ajandalarının ilk maddesi yapar. Güvenliği; finansal sonuçların, üretim hedeflerinin veya operasyonel hızın önünde tutarak bu süreçte aktif rol model olurlar.
- **Durdurma Yetkisi ve Sorumluluğu:** Her çalışan ve iş ortağı; güvensiz bulduğu veya standartlara aykırı gördüğü bir işi, hiçbir yaptırıma maruz kalma endişesi taşımadan durdurma yetkisine ve sorumluluğuna sahiptir; bu kapsamda ciddi ve yakın tehlike durumlarında çalışmaktan kaçınma hakkı güvence altındadır.
- **Psikolojik Güvenlik ve Kapsayıcılık:** Çalışanlarımızın fikirlerini özgürce beyan edebildiği, hata ve risklerin korku duymadan raporlanabildiği, şeffaf ve kapsayıcı bir çalışma ortamı sağlarız.
- **Proaktif ve Teknoloji Odaklı Yaklaşım:** Riskleri öngörücü yöntemlerle erkenden tespit ederiz. Yapay zekâ, dijital araçlar ve erken uyarı sistemlerini kullanarak "kaza sonrası" değil, "kaza öncesi" önleyici müdahaleyi esas alırız.
- **Veri Odaklı Yönetişim:** İSG performansımızı öncü (leading) ve artçı (lagging) göstergelerle izler; veriye dayalı analitik araçlarla süreçlerimizi sürekli iyileştiririz.
- **Sürekli Öğrenen Organizasyon:** Tüm operasyonlarımızdan ve sektördeki en iyi uygulamalardan dersler çıkarır; "öğrenen organizasyon" yapımızla bu birikimi tüm değer zincirimize yayarız.
- **Şeffaf Raporlama:** İSG performansımızı ve gelişim hedeflerimizi tüm paydaşlarımıza karşı açıklıkla ve dürüstçe raporlarız.

4. GENEL ESASLAR

Kuruluşlar, aşağıdaki esasları İSG ilkelerinin ve taahhütlerinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul eder ve titizlikle uygular:

4.1 Sorumluluk ve Hesap Verebilirlik

Her bir Kuruluş, İSG kültürünün oluşturulmasından, işbu Politika'nın yaygınlaştırılmasından, uygulanmasından ve düzenli olarak gözden geçirilmesinden sorumludur.

- Kendi faaliyet alanına özgü tehlike ve riskleri dikkate alarak bu Politika ile uyumlu yerel uygulama, prosedür ve talimatları oluşturur ve uygular.
- Her seviyede İSG performansı için net ve ölçülebilir sorumlular tanımlar. İlgili kişiler kendi yetki ve görev alanlarında İSG tedbirlerinin uygulanmasını sağlamak, izlemek, denetlemek ve uygunsuzlukların giderilmesi için gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür.
- Liderlerin, süreçlere dahil olma (saha turları, diyaloga dayalı denetimler) ve görünürlük yoluyla güvenlik kültürüne öncülük etmesi sağlanır.
- İSG performansı, yönetsel performans ve KPI'ların ayrılmaz bir unsuru olarak ele alınır.

4.2 Bütünsel Risk Yönetimi ve Önleyici Yaklaşım

- Toplulukta İSG yönünden risk değerlendirmesi yapılır veya yaptırılır; sonuçlarına göre gerekli önleyici, düzeltici ve iyileştirici tedbirler planlanır ve uygulanır.
- ISO 45001'in temel ilkeleriyle uyumlu, dinamik bir İSG yönetim sistemi yürütür.

- Riskleri sadece tespit etmekle kalmaz; "Hiyerarşik Kontrol Önlemleri"ni kullanarak kaynağında yok etmeyi hedefler.
- Değişim Yönetimi kapsamında her türlü süreç, ekipman veya organizasyonel değişikliğin uygulama öncesinde İSG risklerini proaktif olarak analiz eder.
- Çalışanların ve temsilcilerinin danışma ve karar süreçlerine aktif katılımı sağlanır.

4.3 Analitik ve Veri Odaklı Karar Mekanizmaları

- Veriye dayalı analitik araçlarla güvenlik performansını sadece geçmiş kazalarla (lagging) değil; eğitim saatleri, denetim bulguları, önleyici/proaktif çalışmalar ve ramak kala raporları gibi öncü (leading) göstergelerle izler.
- Dijitalleşme, yapay zekâ ve teknolojiden yararlanarak erken uyarı sistemlerini kurar, kök neden analizlerini derinleştirir ve gelecekteki olası risk eğilimlerini tahmin eder.

4.4 Eğitim, Bilgilendirme, Yetkinlik ve Güvenlik Kültürü

- Çalışanlara işe başlamadan önce, iş değişikliğinde, çalışma yeri değişikliğinde, yeni ekipman veya teknoloji uygulanmasında ve ihtiyaç duyulan diğer hâllerde iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilir.
- Eğitimler, işin niteliğine, tehlike sınıfına, çalışanların görevlerine, maruziyet türlerine ve özel risk gruplarına göre planlanır.
- İSG farkındalığı oluşturulması amacıyla bilgilendirme, iç iletişim, saha duyuruları, güvenlik toplantıları ve benzeri araçlar kullanılır.
- Hiçbir çalışan, gerekli eğitim ve talimat verilmeksizin hayati ve özel tehlike bulunan alanlarda görevlendirilemez.
- Hataların bir öğrenme fırsatı olarak görüldüğü, kasıtlı ihlaller dışındaki bildirimlerin cezalandırılmadığı bir güven ortamı inşa eder.
- Tüm çalışanların ve paydaşların, işi durdurma yetkisi dahil olmak üzere süreçlere aktif katılımını ve yetkilendirilmesini sağlar.
- Sürekli gelişim için teknik eğitimlerin yanı sıra davranış odaklı güvenlik farkındalık programları uygular.

4.5 Değer Zinciri ve Paydaş Yönetimi

- Eczacıbaşı Topluluğu çalışma alanlarında faaliyet gösteren tüm alt işveren ve tedarikçilerin topluluk standartlarına tam uyumunu zorunlu kılar.
- Tedarikçi seçiminde İSG performansını ana kriterlerden biri olarak değerlendirir.
- Kritik iş ortaklarının İSG yetkinliklerini artırmak için bilgi paylaşımı ve gelişim programları düzenleyerek süreci bir "İSG İş Ortaklığına" dönüştürür.

4.6 Sürekli Öğrenme ve Kurumsal Hafıza

- Yaşanan olaylardan ve ramak kalılardan çıkarılan derslerin (Lessons Learned) tüm topluluk genelinde paylaşılmasını sağlayan mekanizmalar kurar.
- İç ve dış denetim sonuçlarını, "Öğrenen Organizasyon" prensibiyle sistem iyileştirme aracı olarak kullanır.

4.7 Sağlık Gözetimi & Yönetimi ve İşe Uygunluk

- Çalışanların işin niteliğine ve maruz kalabilecekleri risklere uygun sağlık gözetimine tabi tutulmaları sağlanır. Çalışanların fiziksel, zihinsel ve psikososyal sağlığını bütünsel olarak ele alınır.
- Meslek hastalıkları ve iş kazalarını önlemek öncelikli olarak kabul eder.
- Sağlık gözetimlerini risk bazlı ve proaktif yaklaşımla yürütür. Özellikle tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde işe giriş, periyodik kontrol, iş değişikliği, işe dönüş ve gerekli diğer durumlarda sağlık değerlendirmesi yapılır.
- Çalışanların iyi olma halini (well-being) sürdürülebilir performansın temel unsuru olarak görür.
- Kimyasal, fiziksel, biyolojik ve ergonomik risklere maruz kalan çalışanlar bakımından işe özgü sağlık izleme programları uygulanır.
- Sağlık verileri, Mevzuata ve gizlilik ilkelerine uygun şekilde korunur.

4.8 Kaynak Tahsisi ve Güçlü Yönetişim

- İSG hedeflerine ulaşmak için gerekli olan uzman insan kaynağını, teknolojik altyapıyı ve finansal kaynakları eksiksiz tahsis eder.
- Üst yönetim seviyesinde düzenli olarak gerçekleştirilen gözden geçirme toplantıları ile işbu Politika'nın etkinliğini ve güncelliğini denetler.

4.9 Üretim, Tesis ve Ekipman Güvenliği

- Makine, ekipman, tesis, altyapı ve prosesler; güvenli tasarım, güvenli işletme ve güvenli bakım ilkelerine uygun olarak seçilir, kurulur, kullanılır ve izlenir.
- Koruyucu ekipman, emniyet tertibatı, ikaz sistemi, kilitleme sistemleri ve benzeri güvenlik unsurları devre dışı bırakılamaz, keyfi olarak değiştirilemez veya etkisiz hâle getirilemez.
- Bakım, onarım, temizlik, enerji izolasyonu, devreye alma, duruş ve yeniden başlatma işlemleri için güvenli çalışma prosedürleri oluşturulur ve uygulanır.
- Patlayıcı ortam, yangın, kimyasal maruziyet, yüksek sıcaklık, basınçlı sistem, kapalı alan, yüksekte çalışma, kaldırma ekipmanları, hareketli makine parçaları ve benzeri yüksek riskli faaliyetler için özel kontrol tedbirleri uygulanır.

4.10 Acil Durum Yönetimi

- Kuruluşlarda; yangın, patlama, kimyasal sızıntı, gaz kaçağı, doğal afet, enerji kesintisi, ciddi ekipman arızası, çevresel olay, sabotaj ve benzeri acil durum senaryoları değerlendirilir.
- Her Kuruluş için uygun acil durum planları hazırlanır, güncel tutulur ve çalışanlara duyurulur.
- Tahliye, yangınla mücadele, kurtarma, ilk yardım ve acil müdahale için yeterli sayıda eğitilmiş personel görevlendirilir; gerekli araç, ekipman ve haberleşme düzeni sağlanır.
- Acil durum planları düzenli aralıklarla test edilir; tatbikat sonuçları değerlendirilir ve gerekli iyileştirmeler yapılır.

4.11 İş Kazası, Ramak Kala ve Uygunsuzluk Yönetimi

- Tüm iş kazaları, meslek hastalığı şüpheleri, ramak kala olaylar, yangınlar, patlamalar, çevresel etkili güvenlik olayları ve ciddi uygunsuzluklar derhâl kayıt altına alınır, incelenir ve raporlanır.
- Olayların tekrarını önlemek amacıyla kök neden analizi yapılır; düzeltici ve önleyici faaliyetler belirlenir, uygulanır ve izlenir.
- Olay bildirimleri, cezalandırma odaklı değil önleme ve öğrenme odaklı yaklaşımla ele alınır; ağır ihmal veya kasıt hâlleri saklıdır.

4.12 Denetim, İzleme ve Sürekli İyileştirme

- İSG uygulamaları; saha gözlemleri, iç denetimler, yönetim incelemeleri, kurul çalışmaları, performans göstergeleri ve düzeltici faaliyet takibi yoluyla düzenli olarak izlenir.
- Uygunsuzlukların giderilmesi için sorumlu, süre ve takip mekanizması belirlenir.
- İSG performansı; kaza sıklığı, ramak kala bildirimleri, eğitim tamamlama oranları, denetim bulguları, düzeltici faaliyet kapanış süreleri ve benzeri göstergelerle ölçülür.

5. YASAL UYUM VE KURUMSAL STANDARTLAR

5.1 Topluluk ilgili yürürlükteki Mevzuata, resmi otorite kararlarına, şirket içi düzenlemelere ve teknik güvenlik standartlarına uyum sağlar.

5.2 İSG bakımından Mevzuat değişiklikleri ve teknik gelişmeler düzenli olarak izlenir; gerekli uyarlamalar gecikmeksizin yapılır.

5.3 UN Global Compact - İnsan Hakları ve Çalışma – güvenli ve sağlıklı çalışma koşulları, ILO - Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi ve ISO 45001 - İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi (risk tabanlı, önleyici yaklaşım) takip edilerek uyumlanma çalışmaları yapılır.

6. YÜRÜRLÜK VE UYGULAMA

İşbu Politika, Eczacıbaşı Topluluğu İK Grup Başkanlığı ve İSG Komitesi tarafından oluşturulmuş, Eczacıbaşı Holding ESG Komitesi'nin olumlu görüşü ve Yönetim Kurulu'nun onayıyla yürürlüğe girmiştir. Politika'da yapılan değişiklikler Yönetim Kurulu onayı ile yürürlüğe girer.

İşbu Politika'da yer alan maddelerin hayata geçirilmesinin gözetilmesinden Kuruluş Üst Yönetimleri, uygulanmasından ve Kuruluş içinde süreçlere bütünleşmiş kontrol mekanizmalarının kurgulanmasından Kuruluş iş birimleri kendi sorumluluk alanlarıyla sınırlı olarak sorumludur.

Politika'nın Kuruluşlarda uygulanmasının takibi Eczacıbaşı Holding ESG Komitesi, Eczacıbaşı Topluluğu İK Grup Başkanlığı ve Eczacıbaşı Holding Sürdürülebilirlik Bölümü tarafından gerçekleştirilirken; İç Denetim, bu uygulamaların ve ilgili kontrol mekanizmalarının tasarım ve işleyiş etkinliğini, bağımsız güvence rolü kapsamında belirli periyotlarda değerlendirir.

7. POLİTİKANIN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ VE İZLENMESİ

- 7.1** Bu Politika tüm çalışanlara duyurulur; erişilebilir şekilde yayımlanır ve gerekli hâllerde eğitimlerle desteklenir.
- 7.2** Politika, yıllık olarak Eczacıbaşı Topluluğu İSG Komitesi tarafından gözden geçirilecek ve değerlendirilecektir. Her Kuruluş, bu Politika ile uyumlu iç uygulama dokümanlarını oluşturmak ve güncel tutmakla yükümlüdür.
- 7.3** Ek olarak Mevzuat değişiklikleri, organizasyonel değişiklikler, önemli iş kazaları, proses değişiklikleri veya yönetim kararı doğrultusunda gözden geçirilir ve gerekli hâllerde güncellenir.
- 7.4** Kuruluş uygulamalarında Politikayı etkileyecek önemli bir değişiklik olması durumunda, Politika Eczacıbaşı Topluluğu İSG Komitesi ile Eczacıbaşı Topluluğu İK Grup Başkanlığı tarafından gözden geçirilecek ve değişikliklere uyumlu hale getirilecektir.

8. BAŞVURU VE ŞİKAYETLER

Politikaya ilişkin bilgi talepleri, öneriler ve şikayetler; profesyonel hizmet sağlayıcısı tarafından yönetilen bildirim kanalları üzerinden yapılabilir. Bu kanallar üzerinden yapılan bildirimlerde kimlik beyanı zorunlu olmayıp bildirimler anonim (isim vermeden) yapılabilir. Bildirim kanallarına şu şekilde ulaşılabilir;

- Online Form: <https://www.speak-hub.com/eczacibasi> 7 gün 24 saat hizmet vermekte olan ve bağımsız, profesyonel hizmet sağlayıcısı tarafından web tabanlı yönetilen bildirim raporlama sistemi
- E-posta: eczacibasi@speak-hub.com
- Telefon Hattı: +90 212 800 01 05

Ayrıca, söz konusu bildirimler Eczacıbaşı Topluluğu Etik Kurulu Sekreteryasına ait etik@eczacibasi.com.tr e-posta adresi üzerinden de gerçekleştirilebilmektedir. Politika hükümlerine aykırı davranış veya uygulamaların tespiti halinde, Eczacıbaşı Topluluğu Etik Kuralları çerçevesinde gerekli işlemler yürütülmektedir.

Bu Politika kapsamında yer alan normlara aykırı davranışlara yönelik iyi niyet çerçevesinde bildirim ve şikayetlerde bulunan çalışan veya diğer paydaşlara dair herhangi bir karşı davranış ve tutum sergilenemez.

Revizyon Geçmiři

Revizyon No	Tarih	Açıklama
1	27.03.2023	“Topluluk” dip not açıklaması ve öneri ve şikâyet süreçleri güncellenmiştir.
2	21.04.2026	Topluluk sürdürülebilirlik organizasyonundaki değişiklikler politikaya yansıtılmış; ayrıca öneri ve şikâyet süreçleri güncellenmiştir.
3	23.09.2026	Revizyon tarihçesi, Anahtar Kelimeler ve Tanımlar eklenmiştir. Taahhüt ve Politika Esasları detayları gruplanarak tanımlanmış ve netleştirilmiştir.